

הודעה לתקשורת

אתר: www.cbs.gov.il; דוא"ל: info@cbs.gov.il; פקס: 02-6521340

ירושלים, כ"ו בתשרי, תשפ"ה
28 באוקטובר, 2024
330/2024

הפסקת לימודים¹ לאחר שנה בקרב סטודנטים חדשים לתואר ראשון שהחלו ללמוד בתשפ"ב (2021/22) Discontinuation of Studies After One Year Among New Students for First Degree who Started Studying in 2021/22

- מתוך 56,042 סטודנטים חדשים שהחלו ללמוד בתשפ"ב (2021/22), 4,173 סטודנטים (7.4%) הפסיקו ללמוד בתשפ"ג (2022/23).
- שיעור הפסקת הלימודים בקרב **גברים** היה גבוה מהשיעור בקרב **נשים** (9.1% לעומת 6.3% בהתאמה).
- שיעור הפסקת הלימודים **באוניברסיטאות** (5.2%) היה נמוך משמעותית מהשיעור **במכללות האקדמיות** (8.5%) **ובמכללות האקדמיות לחינוך** (11.4%).
- שיעור הפסקת הלימודים בקרב **יהודים ואחרים** היה נמוך מהשיעור בקרב **ערבים** (7.0% לעומת 9.1%, בהתאמה); ההבדל בין קבוצות האוכלוסייה ניכר יותר בקרב גברים (8.3% לעומת 13.1%, בהתאמה) ופחות בקרב נשים (6.0% לעומת 7.3%, בהתאמה).
- שיעור הפסקת הלימודים בקרב **החרדים** (9.2%) היה גבוה משמעותית מהשיעור בקרב כלל היהודים והאחרים.
- ככלל, ככל **שציוני בחינות הבגרות והבחינה הפסיכומטרית של הסטודנטים היו גבוהים יותר**, כך שיעור הפסקת הלימודים היה נמוך יותר.
- שיעור הפסקת הלימודים בקרב סטודנטים שממוצע הבגרות שלהם היה נמוך מ-85, עמד על 10.0%, לעומת 4.8% בלבד בקרב סטודנטים שהממוצע שלהם היה גבוה מ-105.
- שיעור הפסקת הלימודים בקרב סטודנטים שציון הבחינה הפסיכומטרית שלהם היה נמוך מ-400, עמד על 9.4%, לעומת 4.4% בלבד בקרב סטודנטים שהציון שלהם היה גבוה מ-700.

¹ נתוני הפסקת הלימודים בכל שנה מסתמכים על נתוני הסטודנטים החדשים לתואר ראשון, ובהתאם לכך אינם כוללים סטודנטים באוניברסיטה הפתוחה.

כתבו: אלי רוזנטל, אינה ליטבק ואביאל קרנצ'לר, תחום השכלה גבוהה ומדע
לקבלת הסברים נא לפנות למרכז למידע סטטיסטי 02-6592666
או באמצעות [טופס פנייה מקוון](mailto:info@cbs.gov.il)

- המגמה הרב-שנתית בשיעור הפסקת הלימודים של סטודנטים חדשים לתואר ראשון שהחלו ללמוד בשנים תש"ע-תשפ"ב (2009/10-2021/22) הייתה יציבה יחסית. מתוך הסטודנטים החדשים שהחלו ללמוד בשנת תש"ע (2009/10) 7.6% הפסיקו את לימודיהם (גבוה ב-0.2 נקודות האחוז לעומת תשפ"ב), 9.1% בקרב הגברים (זוהו לתשפ"ב) ו-6.4% בקרב הנשים (גבוה ב-0.1 נקודות האחוז לעומת תשפ"ב).

[למטא דאטה \(הגדרות והסברים\)](#)

מתוך 56,042 סטודנטים חדשים שהחלו ללמוד בתשפ"ב (2021/22), 4,173 סטודנטים (7.4%) הפסיקו ללמוד בתשפ"ג (2022/23). בהשוואה לשנה הקודמת, חלה ירידה קלה – 7.6% מהסטודנטים שהחלו ללמוד בתשפ"א (2020/21), הפסיקו ללמוד לאחר שנה. אצל הגברים, שיעור הפסקת הלימודים ירד מ-9.5% בקרב אלו שהחלו ללמוד בתשפ"א (2020/21) ל-9.1% בקרב אלו שהחלו ללמוד בתשפ"ב (2021/22), ואילו אצל הנשים נרשמה עלייה מזערית מ-6.2% ל-6.3%, בהתאמה.

סוג מוסד לימודים

שיעור הפסקת הלימודים בקרב סטודנטים שהחלו ללמוד באוניברסיטאות בתשפ"ב (2021/22) היה 5.2%, נמוך בהרבה מהשיעורים במכללות האקדמיות (8.5%) ובמכללות האקדמיות לחינוך (11.4%). בכל סוגי המוסדות שיעור הפסקת הלימודים בקרב גברים היה גבוה מהשיעור בקרב נשים: באוניברסיטאות – 6.3% לעומת 4.2%, בהתאמה, במכללות האקדמיות – 10.8% לעומת 7.0%, בהתאמה, ובמכללות האקדמיות לחינוך – 16.6% לעומת 9.8%, בהתאמה.

סוג מוסד לימודים, תחום לימוד ומין

באוניברסיטאות שיעור הפסקת הלימודים הגבוה ביותר בקרב סטודנטים שהחלו ללמוד בתשפ"ב (2021/22) היה בתחום מדעי הרוח (8.4%). השיעורים הנמוכים ביותר נרשמו בתחומים רפואה ומקצועות הבריאות (3.2%)² ומשפטים (3.0%).

בתחום מדעי הרוח שיעור הגברים שהפסיקו את לימודיהם היה כפול משיעור הנשים (12.2% לעומת 6.0%, בהתאמה). לעומת זאת, בתחום המשפטים וכן רפואה ומקצועות הבריאות ההבדלים בין גברים לנשים היו קטנים (3.3% בקרב הגברים לעומת 2.8% בקרב הנשים, ו-3.3% לעומת 3.1%, בהתאמה). **במכללות האקדמיות** שיעורי הפסקת הלימודים הגבוהים ביותר היו בתחומים מדעי הטבע ומתמטיקה (9.8%) ומשפטים (9.7%), ואילו השיעור הנמוך ביותר היה בתחום מקצועות הבריאות (4.9%). בתחום מקצועות הבריאות השיעור בקרב הגברים והנשים היה דומה (5.1% לעומת 5.0%, בהתאמה). בתחומים האחרים היו הבדלים ניכרים יותר – במדעי הטבע ומתמטיקה (11.8% בקרב הגברים לעומת 6.8% בקרב הנשים) ובמשפטים (10.9% לעומת 8.9%, בהתאמה).

קבוצת אוכלוסייה³

שיעור הפסקת הלימודים בקרב יהודים ואחרים היה נמוך מהשיעור בקרב ערבים (7.0% לעומת 9.1%, בהתאמה). בלט במיוחד ההבדל בין השיעור בקרב גברים יהודים ואחרים (8.3%) לשיעור בקרב גברים ערבים (13.1%). יש לציין כי שיעור הפסקת הלימודים בקרב גברים ערבים ירד מ-14.7% בשנה הקודמת. בקרב נשים, ההבדל בין יהודיות ואחרות לערביות היה קטן משמעותית (6.0% לעומת 7.3%, בהתאמה).

² במקצוע הרפואה לבדו שיעור הפסקת הלימודים היה מזערי ועמד על פחות מ-1%.
³ אוכלוסיית ה"יהודים ואחרים" כוללת: יהודים, נוצרים שאינם ערבים ואנשים ללא סיווג דת במרשם האוכלוסין; והאוכלוסייה הערבית כוללת: מוסלמים, נוצרים-ערבים ודרוזים.

שיעור הפסקת הלימודים בקרב חרדים⁴ היה גבוה מהשיעור של כלל היהודים והאחרים – בקרב הגברים (10.0% לעומת 8.3%, בהתאמה) ובמיוחד בקרב הנשים (8.8% לעומת 6.0%, בהתאמה).

לוח א - אחוז הסטודנטים החדשים לתואר ראשון שהחלו ללמוד בתשפ"ב (2021/22) והפסיקו ללמוד לאחר שנת הלימודים הראשונה, לפי קבוצת אוכלוסייה, מין ותחום לימוד

הנדסה ואדריכלות	מדעי הטבע, מתמטיקה וחקלאות	רפואה ומקצועות הבריאות	משפטים	מדעי החברה	מדעי הרוח	סך הכל	קבוצת אוכלוסייה ומין / תחום לימוד
6.1	7.1	4.0	8.1	7.5	9.7	7.4	כל האוכלוסייה סך הכל
6.7	8.6	4.1	9.2	10.1	13.2	9.1	גברים
4.9	5.1	4.0	7.4	6.1	8.3	6.3	נשים
5.3	7.0	3.5	7.0	6.6	10.2	7.0	יהודים ואחרים סך הכל
5.9	8.4	2.4	7.8	8.6	13.4	8.3	גברים
4.1	5.1	3.8	6.4	5.6	8.8	6.0	נשים
8.7	9.6	4.1	9.9	9.6	11.1	9.2	מזה: חרדים סך הכל
(12.5)	13.1	..	8.9	9.9	9.4	10.0	גברים
5.8	7.1	4.3	(11.5)	9.5	11.9	8.8	נשים
9.5	7.6	5.4	12.9	10.4	7.9	9.1	ערבים סך הכל
11.0	10.9	8.7	14.9	16.1	11.9	13.1	גברים
7.5	5.5	4.6	11.4	7.8	7.2	7.3	נשים

.. – לא ניתן להציג נתונים
() – פחות מ-100 סטודנטים

⁴ מי שלמדו בשנתם האחרונה במערכת החינוך במוסד לימודים בפיקוח אחר (חרדי).

בתחום מקצועות הבריאות, שיעור הפסקת הלימודים בקרב גברים ערבים היה פי 3 מהשיעור בקרב גברים יהודים ואחרים (9.6% לעומת 3.4%, בהתאמה). בתחום המשפטים השיעור בקרב גברים ערבים היה כפול מהשיעור בקרב גברים יהודים ואחרים (14.9% לעומת 7.8%, בהתאמה) וכך גם בתחום מדעי החברה (16.1% לעומת 8.6%, בהתאמה). לעומת זאת, שיעור הגברים היהודים והאחרים שהפסיקו ללמוד לאחר שנה בתחום מדעי הרוח היה גבוה מעט משיעור הגברים הערבים (13.4% לעומת 11.9%, בהתאמה). בתחום המשפטים, שיעור הפסקת הלימודים בקרב נשים ערביות היה כמעט כפול מהשיעור בקרב נשים יהודיות ואחרות (11.4% לעומת 6.4%, בהתאמה). בתחום מדעי הטבע, מתמטיקה וחקלאות השיעורים בקרב יהודיות ואחרות היו דומים (5.1% ו-5.5%, בהתאמה). תחום מדעי הרוח הוא התחום היחיד שבו שיעור הפסקת הלימודים בקרב יהודיות ואחרות היה גבוה (פי 1.2) מהשיעור בקרב הערביות (8.8% לעומת 7.2%, בהתאמה).

ציון ממוצע בבחינות הבגרות

ככל שהציון הממוצע בבחינות הבגרות של הסטודנטים החדשים לתואר ראשון היה גבוה יותר, כך שיעור הפסקת הלימודים לאחר שנה היה נמוך יותר. בהתאם לכך, בקרב סטודנטים שהציון הממוצע שלהם גבוה מ-105, היה השיעור 4.8%, ואילו בקרב סטודנטים שהציון הממוצע שלהם נמוך מ-85, היה השיעור 10.0%.

מגמה זו הייתה תקפה הן באוניברסיטאות והן במכללות האקדמיות, הן בקרב גברים הן בקרב נשים. יוצא דופן היה השיעור הגבוה מן הצפוי בקרב גברים שלמדו במכללות האקדמיות שהציון הממוצע שלהם היה 105 ומעלה – 10.1% (לעומת 8.6% בקרב גברים שלמדו במכללות האקדמיות ושהציון הממוצע שלהם היה 95-105).

במכללות האקדמיות לחינוך הדפוס היה שונה לחלוטין. בלט מאוד השיעור הגבוה בקרב סטודנטים שהציון הממוצע שלהם היה גבוה, ובמיוחד בקרב גברים. השיעור הגבוה ביותר נמצא בקרב סטודנטים שהציון הממוצע שלהם היה 105 ומעלה (19.4%; 24.6% בקרב הגברים), לעומת 11.4% בקרב כלל הסטודנטים במכללות האקדמיות לחינוך.

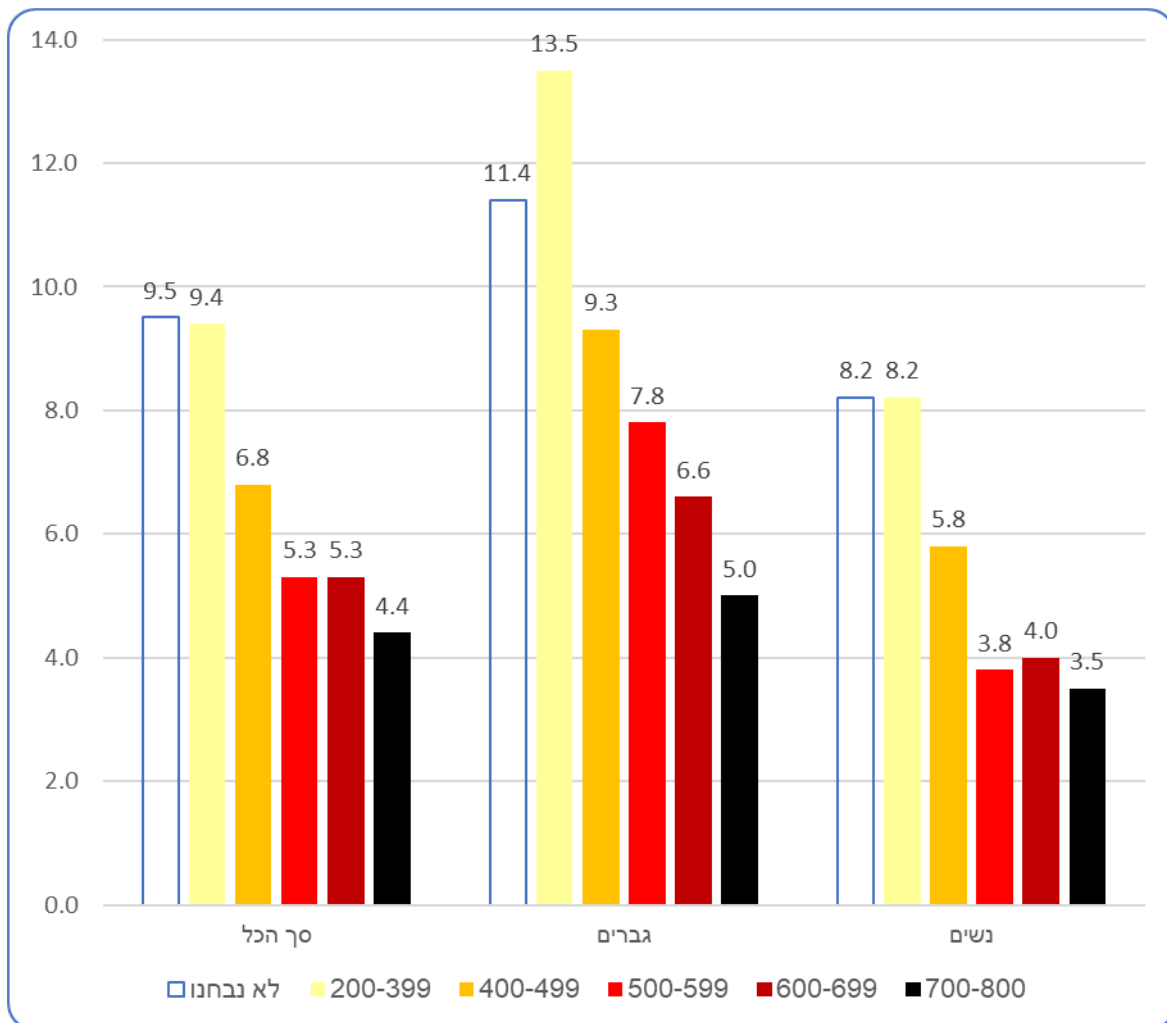
לוח ב - אחוז הסטודנטים החדשים לתואר ראשון שהחלו ללמוד בתשפ"ב (2021/22) והפסיקו ללמוד
לאחר שנת הלימודים הראשונה, לפי סוג מוסד לימודים, מין וציון ממוצע בבחינות הבגרות

105 ומעלה	105-95	95-85	נמוך מ-85	אין זכאות / לא ידוע	סך הכל	סוג מוסד לימודים ומין / ציוני בחינות הבגרות
4.8	5.7	7.6	10.0	10.2	7.4	סך כולל
5.8	7.8	8.9	11.1	11.9	9.1	גברים
4.2	4.4	6.7	9.1	8.8	6.3	נשים
						אוניברסיטאות
3.6	4.6	6.3	8.6	8.3	5.2	סך הכל
4.3	6.0	6.8	9.0	9.3	6.3	גברים
3.1	3.5	5.7	8.0	7.2	4.2	נשים
						מכללות אקדמיות
5.4	5.9	7.6	10.3	10.9	8.5	סך הכל
10.1	8.6	9.3	11.4	13.5	10.8	גברים
3.5	4.7	6.5	9.5	8.7	7.0	נשים
						מכללות אקדמיות לחינוך
19.4	11.0	11.1	9.3	10.7	11.4	סך הכל
24.6	22.7	18.1	13.9	8.2	16.6	גברים
17.8	7.5	9.2	8.0	11.9	9.8	נשים

ציון בבחינה הפסיכומטרית

ככל שהציון של הסטודנטים בבחינה הפסיכומטרית היה גבוה יותר, כך שיעור הפסקת הלימודים לאחר שנה היה נמוך יותר. בהתאם לכך, בקרב סטודנטים שהציון שלהם בטווח של 700-800, היה השיעור 4.4%, ואילו בקרב הסטודנטים שהציון שלהם נמוך מ-400, השיעור היה 9.4%. בקרב הגברים התופעה בלטה אף יותר. לעומת זאת, בקרב נשים שהציון שלהן גבוה מ-500 שיעור הפסקת הלימודים היה דומה (בין 3.5% ל-4.0%).

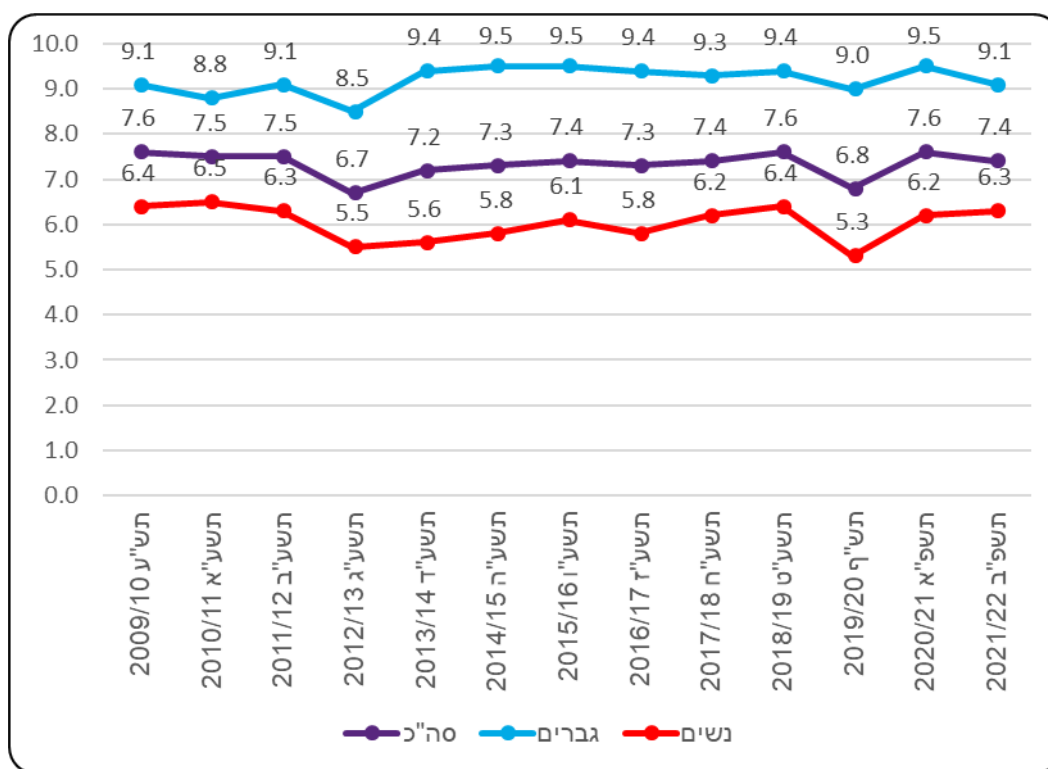
תרשים 1 - אחוז הסטודנטים החדשים לתואר ראשון שהחלו ללמוד בתשפ"ב (2021/22) והפסיקו ללמוד לאחר שנת הלימודים הראשונה, לפי מין וציון בבחינה הפסיכומטרית

לאורך השנים תש"ע-תשפ"ב (2009/10-2021/22) ניתן לראות מגמה של יציבות יחסית בשיעור הפסקת הלימודים בכלל האוכלוסייה ובפילוח לפי מין, ובמיוחד בשנים תשע"ד-תשע"ח (2013/14-2017/18). בשתי נקודות זמן נרשמה ירידה גדולה יחסית בשיעור הפסקת הלימודים, ו"תיקון כלפי מעלה" בשנה העוקבת: תשע"ג (2012/13) ולאחר מכן בשנת תש"ף (2019/20) שבמהלכה פרצה מגפת הקורונה. הירידה בשנת תש"ף (2019/20) והעלייה בעקבותיה בולטות גם בתרשימים 3-4.

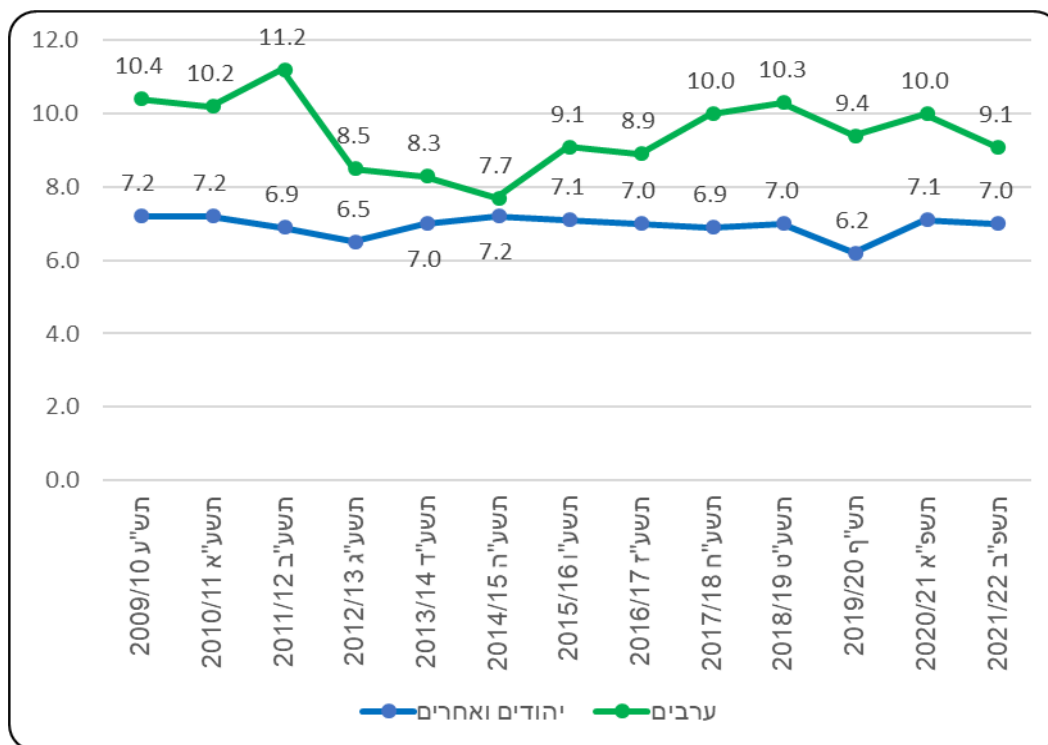
עם זאת, בהשוואה לתחילת שנות ה-2000 נרשמה ירידה בשיעור הפסקת הלימודים. 9.8% מהסטודנטים שהחלו ללמוד בשנת תש"ס (1999/2000) ו-8.7% מאלו שהחלו ללמוד בתשס"ה (2004/05) הפסיקו את לימודיהם לאחר שנה, משנת תש"ע (2009/10) ואילך השיעור נע בין 7.3% ל-7.6% במרבית השנים.

תרשים 2 - אחוז הסטודנטים החדשים לתואר ראשון שהפסיקו ללמוד לאחר שנת הלימודים הראשונה, לפי מין ושנת התחלת הלימודים, תש"ע-תשפ"ב (2009/10-2021/22)

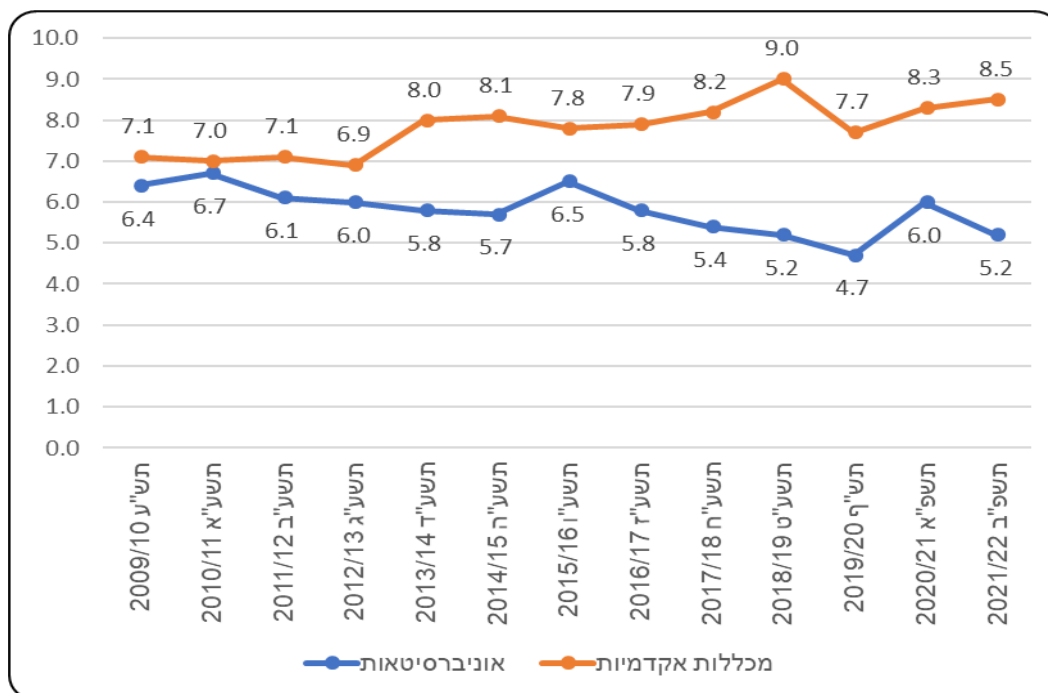
גם בקרב יהודים ואחרים המגמה הרב-שנתית הייתה יציבה יחסית, פרט לשתי הירידות בשנים תשע"ג (2012/13) ותש"ף (2019/20). בקרב סטודנטים ערבים נרשמה ירידה חדה בשנת תשע"ג (2012/13) ללא "תיקון" בשנה העוקבת, וכך בשנים תשע"ד-תשע"ה (2013/14-2014/15) הפער בין יהודים אחרים לערבים הצטמצם מאוד. החל משנת תשע"ו (2015/16) החלה מגמת עלייה שנבלמה בשנת תש"ף (2019/20) ומאז חלה ירידה.

תרשים 3 - אחוז הסטודנטים החדשים לתואר ראשון שהפסיקו ללמוד לאחר שנת הלימודים הראשונה לפי קבוצת אוכלוסייה ושנת התחלת הלימודים, תש"ע-תשפ"ב (2009/10-2021/22)

לאורך השנים גדל הפער בשיעור הפסקת הלימודים בין האוניברסיטאות למכללות האקדמיות. גידול זה נובע מהירידה בשיעור באוניברסיטאות ומהעלייה בשיעור במכללות האקדמיות.

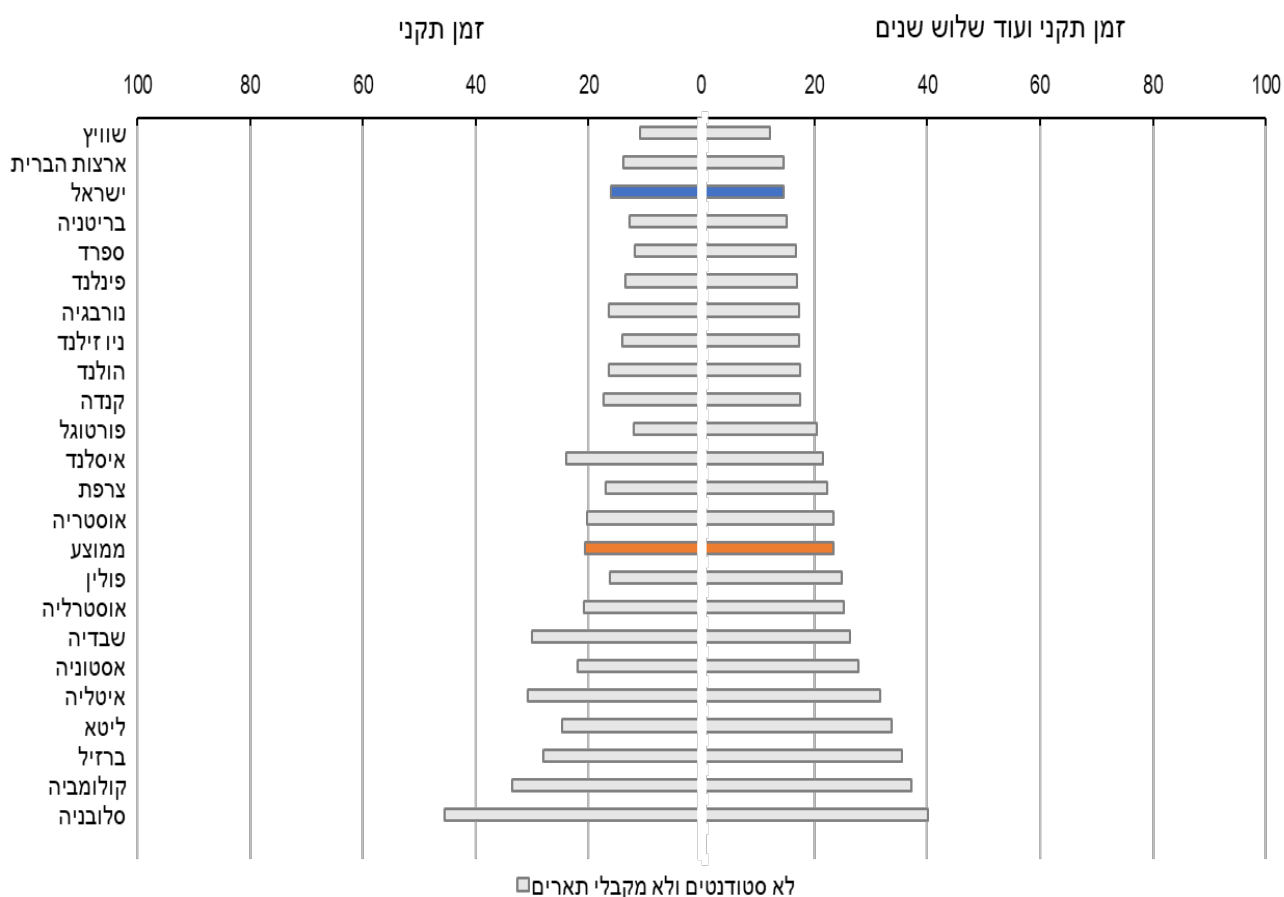
תרשים 4 - אחוז הסטודנטים החדשים לתואר ראשון שהפסיקו ללמוד לאחר שנת הלימודים הראשונה לפי סוג מוסד לימודים ושנת התחלת הלימודים, תש"ע-תשפ"ב (2009/10-2021/22)

השוואה בין-לאומית

בהשוואה בין-לאומית בישראל שיעור המפסיקים לימודים (לא סטודנטים ולא מקבלי תארים) שלוש שנים לאחר הזמן התקני להשלמת התואר, היה נמוך מהממוצע במדינות ה-OECD (14.6% לעומת 23.4%, בהתאמה).

תרשים 5 - סטטוס סטודנטים לתואר ראשון בתוכניות לימוד מלאות, לפי מסגרת זמן (2020), אחוזים⁵

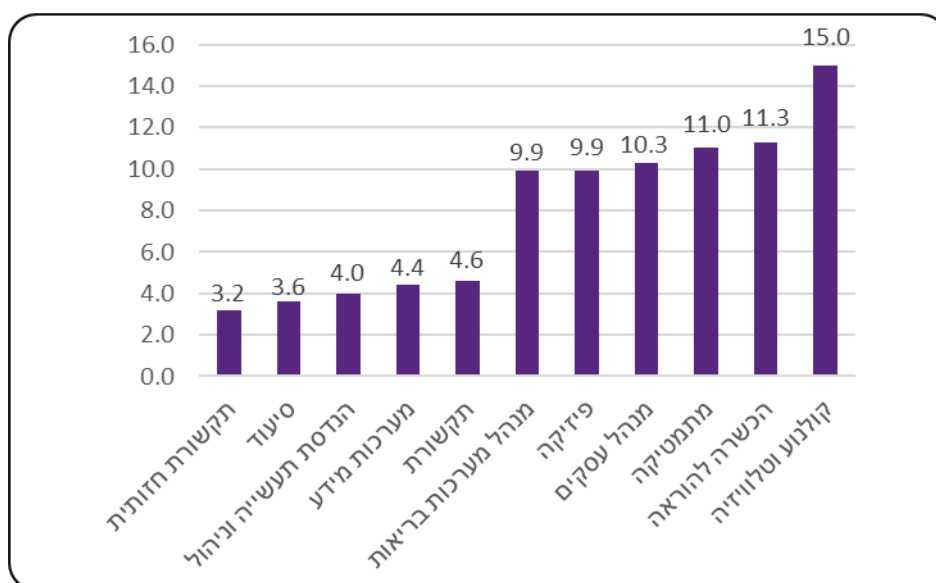
⁵ מתוך [Education at a Glance 2022](#), OECD. שנת ההתייחסות היא לזמן התקני להשלמת התואר, וכן לשלוש שנים לאחר הזמן התקני. הנתונים בקנדה והולנד הם משנת 2019; הנתונים בארה"ב הם משנת 2017.

מקצועות לימוד

שיעורי הפסקת הלימודים הגבוהים ביותר נרשמו במקצועות הלימוד: קולנוע וטלוויזיה (15.0%), הכשרה להוראה (11.3%), מתמטיקה (11.0%), מינהל עסקים (10.3%), פיזיקה (9.9%) ומינהל מערכות בריאות (9.9%).

מלבד מקצוע הרפואה, שבו שיעור הפסקת הלימודים היה מזערי (פחות מ-1%), השיעורים הנמוכים ביותר נרשמו במקצועות הלימוד: תקשורת חזותית (3.2%), סיעוד (3.6%), הנדסת תעשייה וניהול (4.0%), מערכות מידע (4.4%) ותקשורת (4.6%).

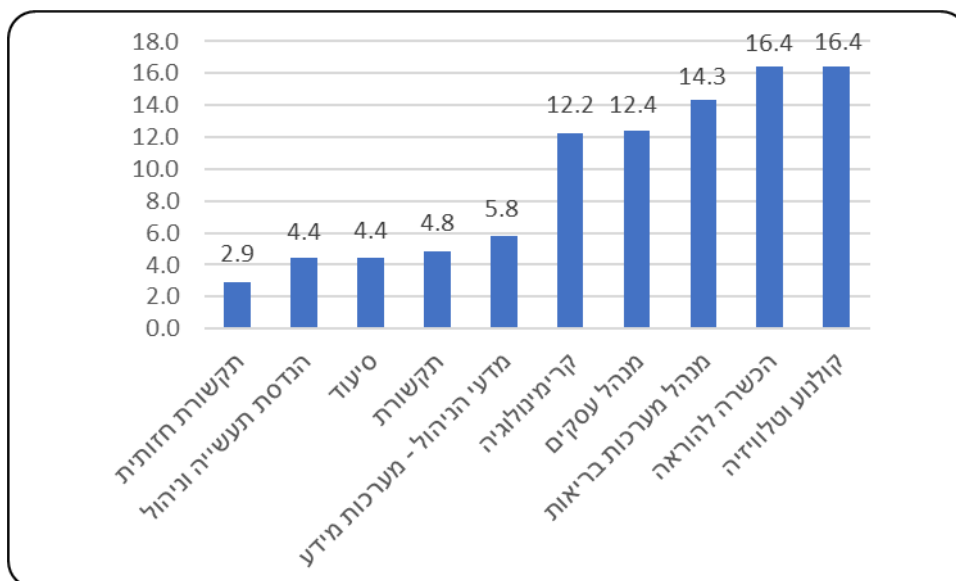
תרשים 6 - אחוז הסטודנטים החדשים לתואר ראשון שהחלו ללמוד בתשפ"ב (2021/22) והפסיקו ללמוד לאחר שנת הלימודים הראשונה, במקצועות לימוד נבחרים

שיעורי הפסקת הלימודים הגבוהים ביותר בקרב הגברים נרשמו במקצועות: קולנוע וטלוויזיה והכשרה להוראה (16.4% בכל אחד מהם), מינהל מערכות בריאות (14.3%), מינהל עסקים (12.4%) וקרימינולוגיה (12.2%).

השיעורים הנמוכים ביותר בקרב הגברים היו במקצועות: תקשורת חזותית (2.9%), הנדסת תעשייה וניהול (4.4%), סיעוד (4.4%), תקשורת (4.8%) ומדעי הניהול – מערכות מידע (5.8%).

תרשים 7 - אחוז הסטודנטים החדשים לתואר ראשון שהחלו ללמוד בתשפ"ב (2021/22) והפסיקו ללמוד לאחר שנת הלימודים הראשונה, במקצועות לימוד נבחרים – גברים

שיעורי הפסקת הלימודים הגבוהים ביותר בקרב הנשים היו במקצועות: קולנוע וטלוויזיה (13.5%), הכשרה להוראה (9.8%), מתמטיקה (9.3%), מנהל מערכות בריאות (8.8%) ופיזיקה (8.7%). השיעורים הנמוכים ביותר בקרב הנשים היו במקצועות: מערכות מידע (1.8%), תקשורת חזותית (3.3%), סיעוד (3.4%), כלכלה (3.7%) והנדסת תעשייה וניהול (3.9%).

תרשים 8 - אחוז הסטודנטים החדשים לתואר ראשון שהחלו ללמוד בתשפ"ב (2021/22) והפסיקו ללמוד לאחר שנת הלימודים הראשונה, במקצועות לימוד נבחרים – נשים

